

'De stem van de stad'

**Verkiezingsprogramma
Gemeenteraad 2022-2026**

31 januari 2022

Inleiding: de stem van de stad

Dit verkiezingsprogramma komt voort uit de stad zelf.

In de afgelopen vier jaar, sinds de laatste gemeenteraadsverkiezingen in 2018, is er een nieuwe burgerbeweging in de stad ontstaan. Het stadsbestuur bleek niets te realiseren van hun enorme ambities, en de onvrede over de bestuurscultuur steeg voortdurend. Want de stad bleek niet groener te worden, niet schoner, niet socialer, niet eerlijker, en ook niet veiliger.

In reactie daarop hebben de bewoners van Amsterdam zich georganiseerd. Ze lieten van zich horen, ze hebben vragen gesteld en actie gevoerd. Bijvoorbeeld over de wooncrisis in de stad, over de plannen voor windturbines, datacenters en twee vervuilende biomassa centrales. Deze burgers verenigden zich in digitale netwerken, die voortdurend contact met elkaar hadden.

ST3M is daaruit ontstaan. Van onderop, vanuit deze grassroots, om bewoners een stem te geven. Daar waar de huidige politiek de burger links laat liggen, en het de politieke partijen niet meer lukt om aansluiting te vinden met de achterban.

Vanuit alle kanten hebben we input en ideeën gekregen: rechtstreeks van de inwoners van Amsterdam, die denken te weten hoe het beter kan met deze stad. De volkomen redelijke voorstellen in dit verkiezingsprogramma zijn daarvan het resultaat.

ST3M staat voor een eerlijke overheid die luistert naar de wensen en rekening houdt met de zorgen van bewoners op het gebied van klimaat, wonen, zorg, onderwijs, kunst en cultuur. Naar een stad waarin bewoners zich gehoord voelen en waarin geluisterd wordt naar deze bewonersbetrokkenheid die overal, met kennis en expertise, aanwezig en actief is.

Democratie en overheid:

- 1.1 Inspraak: meer invloed voor bewoners
- 1.2 Besluitvorming: minder bedrijfsleven
- 1.3 Racisme en diversiteit
- 1.4 Toezicht en handhaving
- 1.5 Veiligheid

Energie

- 2.1 Echte duurzaamheid zonder energie-armoede
- 2.2 Lange termijnvisie, géén symboolpolitiek
- 2.3 Schone lucht zonder biomassacentrales
- 2.4 Windenergie en zonne-energie

Wonen

- 3.1 Woningnood aanpakken
- 3.2 Bouwen: speculatie, renovatie en nieuwbouw
- 3.3 Sociale huurstelsel: bewoners centraal
- 3.4 Meer regie in ruimtelijke ordening
- 3.5 Samenstelling woonbuurten
- 3.6 Naar een rationeel erfpachtsysteem
- 3.7 Wonen op het water

Natuur en recreatie

- 4.1 Respecteer parken en natuurgebieden
- 4.2 Kleinschalig groen bevorderen
- 4.3 Recreatiegebieden: bewoners beslissen
- 4.4 Maak ruimte voor sportvelden en vrijwilligers
- 4.5 Volkstuinparken beschermen
- 4.6 Waterbeheer

Onderwijs en cultuur

- 5.1 Onderwijs: kleinschalig en menselijk
- 5.2 Kunst en cultuur horen bij Amsterdam

Zorg

- 6.1 Kleinschaligheid terug in de zorg
- 6.2 Betere samenwerking voor de jeugdzorg
- 6.3 Coronabeleid: kijk naar de lange termijn

Vervoer en mobiliteit

- 7.1 Nieuw verkeers- en vervoerplan
- 7.2 Luchtvaart en Schiphol
- 7.3 Automobilititeit slimmer doen

Economie

- 8.1 Bedrijven en werkgelegenheid: mkb centraal
- 8.2 Herregulering van de markt

1.1 Inspraak: meer invloed van bewoners

Wat is er aan de hand?

Te vaak worden inspraak en participatie door de gemeente afgewerkt als 'verplicht nummer' op weg naar een al genomen besluit. Het besluit mag dan niet meer wijzigen tijdens dit 'participatieproces' met de bewoners. Hierdoor wordt participatie tot een wassen neus gemaakt en haken bewoners af.

Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de gemeente voorstellen, zoals bouwplannen, al uitwerkt en in een laat stadium aan bewoners (en de stadsdeelcommissies) voorlegt. In feite kan er op dat moment niets meer veranderen. Hierdoor wordt de stem van bewoners veronachtzaamd. Dit terwijl plannen beter gedragen worden als bewoners mogen meedenken.

Politieke partijen moeten zichzelf en de huidige bestuurscultuur transformeren, zodat ze kunnen bouwen aan lokale bewegingen waarbij bewoners betrokken en gehoord worden.

Wat stellen wij voor?

Bij het ontwikkelen van plannen moeten in een vroeg stadium bewoners en belanghebbenden bij plannen worden betrokken. Dus niet als het beleid al is gemaakt. Bewoners van Amsterdam moeten kunnen meedenken om realistische en breed gedragen voorstellen mogelijk te maken.

- Bij besluiten met invloed op de leefomgeving worden vooraf, naast een milieueffectrapportage, ook de effecten voor bewoners in kaart gebracht in een Bewoners Effecten Rapportage (BER). Bij de vraagstelling en opdracht tot deze rapportage worden de bewoners betrokken om te voorkomen dat de gemeente – als opdrachtgever deze naar haar hand kan zetten. Onder het nieuwe Omgevingsrecht is dit extra belangrijk omdat het dan gemakkelijker wordt om van het omgevingsplan af te wijken;
- Opiniepeilingen over voorgenomen kaders en besluiten vinden plaats door middel van enquêtes. Willen deze middelen geloofwaardig blijven en voldoende draagvlak houden dan is het vereist dat het bestuur zich aan de uitkomsten van inspraak en peilingen houdt. Referenda zijn een goed middel om besluitvorming te toetsen;

- De lokale overheid moet transparanter. Alle dossiers worden digitaal openbaar toegankelijk, daar is geen beroep op de WOB meer voor nodig. In de dossiers komen de ambtelijke adviezen en politieke sturing naar voren en ambtenaren en politici leggen rekenschap af over het werk dat men levert;
- De huidige bestuurscultuur functioneert niet. Wij willen politiek namens de bewoners van de stad in plaats van namens het bedrijfsleven en de industrie. En er moet een nieuwe generatie politici komen zodat de nauwe banden tussen lobby en politiek worden doorgeknipt.

1.2 Besluitvorming: minder bedrijfsleven

Wat is er aan de hand?

Lobbyisten uit de industrie hebben een onevenredige invloed gekregen op het beleid van de gemeente. Grote bedrijven hebben duur betaalde experts in dienst, en beschikken over pr-afdelingen waarmee ze de media en politiek bespelen. Door bezuinigingen op de fractieondersteuning moeten politici met steeds minder ondersteuning belangrijke beslissingen nemen, en worden ze steeds afhankelijker van informatie en kennis die afkomstig is van deze belanghebbenden. Dit is niet zoals het moet zijn. De gemeenteraadsleden moeten goede en onafhankelijke informatie krijgen om beslissingen te nemen. Bovendien zijn de bewoners van Amsterdam de werkelijke experts op lokaal niveau. Zij weten wat er in hun buurt speelt en waaraan behoefte is.

Wat stellen wij voor?

- Politici mogen hun netwerk niet gebruiken voor eigen gewin. Wij willen dat politici een keuze maken: óf je mengt je in de politiek, óf je gaat lobbyen voor het bedrijfsleven. Deze twee gaan niet samen noch kunnen deze elkaar opvolgen;
- De activiteiten van lobbyisten uit het bedrijfsleven worden beperkt. Een lobbyist mag contact opnemen met een politicus, en inspreken in de gemeenteraad, zoals elke individuele burger dat mag. Elke lobby-activiteit met de gemeente wordt geregistreerd in het lobbyregister. Daarnaast worden bijeenkomsten met lobbyisten gepubliceerd in de openbare agenda's van wethouders.
- Wij willen geen 'wethouder van democratie', zoals het vorige stadsbestuur die heeft ingesteld. In plaats daarvan stellen we dat álle wethouders zich democratisch en transparant opstellen.
- Wij draaien bezuinigingen op de democratie terug. Partijen moeten voldoende inhoudelijke ondersteuning krijgen bij het maken van beslissingen. Deze ondersteuning moet ook buiten partijpolitiek om georganiseerd kunnen worden.
- De Amsterdamse politiek is géén opstapje naar de Tweede Kamer of naar een ministerspost. Politici zijn er voor de bewoners van Amsterdam, niet voor eigen belang of carrière.

- Bewoners worden geraadpleegd vóóordat de gemeente een definitief standpunt inneemt. Bewonersbetrokkenheid gaat verder dan inspraak; laat bewoners veel actiever meedenken én mee-ontwerpen. Dit geldt vooral in het dossier energietransitie, dat het politieke debat van de komende tien jaar zal kleuren.
- Lobbyisten uit het bedrijfsleven (freelance of in loondienst) krijgen geen toegang tot het mede uitoefenen of ondersteunen van gemeentetaken.
- Voor draagvlak en betrokkenheid in wijken verenigen wij vertegenwoordigers in de vorm van wijkraden of buurtbeheergroepen. Deze groepen krijgen ondersteuning van stadsdeelraden en ambtenaren. Zo kan het wederzijdse vertrouwen hersteld worden.
- De lokale overheid moet transparanter. Alle dossiers worden digitaal openbaar toegankelijk, daar is geen beroep op de WOB meer voor nodig. In de dossiers komen duidelijk de ambtelijke adviezen en politieke sturing naar voren en ambtenaren en politici geven rekenschap af over het werk dat men levert. De agenda's van bestuurders worden openbaar gemaakt, zodat iedereen kan zien en volgen welke beslissingen en deals in de maak zijn.

1.3 Racisme en diversiteit

Wat is er aan de hand?

Amsterdam is een kosmopolitische stad, die al sinds de Middeleeuwen steeds weer nieuwkomers, ondernemers en creatievelingen aantrekt. Helaas zien we op dit moment een opleving van etnische politiek en identiteitspolitiek, zowel van de kant van rechts als van links. Die politiek verhult dat uiteenlopende bevolkingsgroepen gezamenlijk het slachtoffer zijn van dezelfde fouten in onze economische en politieke structuur. Ongeacht onze afkomst zijn we allemaal Amsterdammers, en willen we een transparante en betrouwbare overheid die oog heeft voor álle bewoners.

Wat stellen wij voor?

- Het is belangrijk dat iedere Amsterdammer zich binnen democratische kaders, vrij kan gedragen;
- In onze wereldstad zijn racistische uitlatingen ontoelaatbaar. Alle personen ongeacht afkomst, gender of godsdienst dienen een eerlijke kans in onze maatschappij te krijgen.
- Er moet ruimte zijn voor de gevoeligheden van nieuwe Amsterdammers. In het geschiedenisonderwijs moet er een balans zijn tussen gepaste trots op het verleden van onze stad en aandacht voor de duistere kanten van onze geschiedenis;
- De vrije dag voor gemeenteambtenaren die 1 mei nu nog is moet worden verplaatst naar 1 juli, als Keti Koti gevierd wordt. In het Tropenmuseum moet plaats worden ingeruimd voor het slavernijmuseum.
- Iedere Amsterdammer moet zich veilig voelen, op straat maar ook op het werk en thuis. Hiervoor is meer budget nodig voor politie en beveiliging van de openbare orde.

1.4 Toezicht en handhaving

Wat is er aan de hand?

Goede overheidskaders staan of vallen bij toezicht en handhaving. Hiervoor is structureel te weinig geld en menskracht beschikbaar is. Of het nu gaat om overlast als gevolg van bouwwerkzaamheden, horeca of anderszins. Klachten van bewoners behoren serieus genomen te worden.

Met name wordt niet geïnvesteerd in naleving van voorschriften in de bouw, industrie, luchtkwaliteit en brandveiligheid.

Wat stellen wij voor?

- Op controle en handhaving mag nooit bezuinigd worden. Dit behoort tot de kerntaken van de gemeentelijke overheid. Ook het toezicht op festivals moet op orde zijn. ST3M stelt voor om met een puntensysteem te werken waardoor evenementen die hebben bewezen volgens de regels te werken, met minder toezicht toekunnen;
- Bedrijven moeten gehouden worden aan natuur- en omgevingsvergunningen, en daarnaast de wettelijke plicht krijgen milieumaatregelen te nemen die zichzelf binnen vijf jaar terugverdienen;
- Wij stellen een leningsysteem in voor milieumaatregelen, waarbij bedrijven kunnen aantonen dat er een langere terugverdientijd op zit. Zo heeft de milieudienst de mogelijkheid meer eisen te stellen.

1.5 Veiligheid

Wat is er aan de hand?

De afgelopen vier jaar is de veiligheid in Amsterdamse wijken afgenomen en is het geweld toegenomen. Dit heeft vooral te maken met drugseconomie en criminaliteit. Zoals overal zien we hierbij grote ongelijkheid: binnen de ring het voordeel van makkelijk verkrijgbare drugs, buiten de ring de schaduwzijde van geweld, ondermijning en bendevoering.

De moord op Peter R. De Vries zorgde voor verdriet en woede maar dat heeft niets veranderd aan de problematiek. Amsterdam kan niet alleen een wereldwijd drugsprobleem aanpakken. Het zal altijd een doorvoerstad zijn voor alle denkbare goederen, legaal en illegaal. Maar elke oplossing begint met het onder ogen zien van het probleem: twintig jaar gedoogbeleid heeft geleid tot een steeds groter wordende ondergrondse drugseconomie. Dit is de motor van het geweld.

Er zijn geen makkelijke oplossingen. Ook op het gebied van veiligheid pleit ST3M voor een langetermijnbeleid. Dat zal een combinatie zijn van educatie, politie-inzet, jeugdbeleid, buurtbeheergroepen, buurtpreventie en cameratoezicht.

Wat stellen wij voor?

- Amsterdam moet het drugsbeleid evalueren en een keuze maken: óf echte legalisering, óf handhaven van drugswetten.
- Meer geld voor veiligheid in wijken met geweldproblematiek, vooral rond scholen en sportvelden.
- De normalisering van wapenbezit moet bestreden worden, vooral op scholen. In de omgeving van scholen, geen coffeeshops of prostitutie.
- Meer aandacht voor veiligheidsvraagstukken bij nieuwbouwprojecten en sociale controle op straat door woningen op of net boven 'straatniveau' (in plaats van bergingen en technische ruimten)
- Wij brengen bij nieuwe horecaprojecten, zoals de vestingen van nachtclubs of nachtsociëteiten, in kaart of deze kunnen dienen als nieuw afzetkanaal voor drugs. Als dit het geval is dan zullen we afzien van facilitering.
- Bewoners moeten geholpen worden om hun eigen woonomgeving veilig en leefbaar te houden; verminder de anonimiteit, zorg dat burens elkaar kennen door ondersteuning van lokale netwerken.

2.1 Échte duurzaamheid zonder energie-armoede

Wat is er aan de hand?

De energiesector is de meest vervuilende sector ter wereld. Het veroorzaakt driekwart van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen. Maar het huidige stadsbestuur maakt het er niet beter op - met symbolische windturbines, datacenters en biomassa. ST3M staat voor een pragmatische energietransitie op basis van gezond verstand. Met voldoende groen en schone lucht om in te ademen.

Onze economie moet omgebouwd worden naar een echt duurzaam systeem. We moeten CO₂-uitstoot tegengaan en fossiele brandstoffen snel afbouwen. ST3M maakt verantwoorde keuzes voor de energietransitie in samenhang met de leefomgeving, het stedelijk klimaat, recreatiebehoeften, sociale ongelijkheid, natuur en biodiversiteit.

Wij vinden dat de klimaatcrisis en de problemen in de energietransitie voortkomen uit een fundamentele fout in ons belastingsysteem. Dat betekent dat we onderaan moeten beginnen: met de manier waarop we met grondstoffen en fossiele energie omgaan en de regels waaraan de markt moet voldoen.

De huidige bestuurders in Den Haag en in Amsterdam beperken zich tot miljardensubsidies voor dezelfde monopolisten die aan de wortel van de klimaatcrisis staan. Maar de energietransitie moet beginnen met beperken van energiegebruik en het correct doorbelasten van grondstoffen en milieuschade aan de industrie.

De gemeente hanteert daarnaast boekhoudkundige trucs om CO₂-uitstoot uit de eigen administratie weg te laten. Bijvoorbeeld: bij afvalverbranding wordt alle uitstoot toegerekend aan de stroomopwekking, terwijl maar 25% van de hitte voor stroomproductie wordt gebruikt. Bij de door aardgas aangedreven energiecentrale wordt dezelfde truc toegepast. En bij de verbranding in biomassacentrales wordt de uitstoot in het geheel niet meegerekend. Hierdoor lijkt het alsof de gemeente aan de klimaatdoelen voldoet maar het tegendeel blijkt waar.

Omdat de huidige coalitie ervoor gekozen heeft dat de stad in 2040 van het gas af moet (10 jaar eerder dan Nederland als geheel), worden de bewoners met een groter probleem opgezadeld dan nodig is. Grootschalige isolatie van woningen kost tijd en vervangende verwarmingstechnieken zoals bodemenergie en warmtepompen

zijn nog niet zodanig voldragen dat deze meteen op grote schaal kunnen worden toegepast. Het huidige bestuur kiest daarom voor hoog temperatuur-warmtenet, maar dat wordt gestookt op vervuilende en schadelijke biomassa. De energierekening van Amsterdammers blijft ondertussen stijgen.

Wat stellen wij voor?

- ST3M kiest voor oplossingen die ten goede komen aan mens, dier en natuur.
- Grootschalige isolatie (ook in oude gebouwen en woningen) en zonnecellen op gebouwen brengt de energierekening direct omlaag. Te snel van het gas af, zonder goede (duurzame en betaalbare) alternatieven en monopolisten subsidiëren zorgt daarentegen voor energiearmoede.
- De energietransitie begint met een eerlijke CO₂-boekhouding. Biomassa telt voor ST3M niet als duurzame of hernieuwbare energie. Het leidt tot structurele ontbossing in Europa en daarbuiten. Ook de uitstoot van Schiphol en biomassacentrale in West (AEB) moeten worden meegerekend voor de gemeentelijke CO₂-uitstoot. Geen boekhoudkundige trucs meer;
- De Amsterdamse bijdrage aan energieopwekking moet passen bij de ruimtelijke eigenschappen van de stad: we hebben hier enorm veel daken voor zonnepanelen, en maar weinig ruimte voor windturbines.
- Investeer niet alleen in materiaal maar ook in mensen: wij willen een grootschalig crisisplan voor de scholing van technisch personeel voor een verstandige en duurzame energie-sector. Amsterdam maakt met het mbo een plan voor groene banen voor jonge mensen.
- Aardgas is een schonere brandstof dan biomassa. Daarom hoeft de stad niet noodzakelijkerwijs in 2040 aardgasvrij te zijn. Wel is van belang dat er structureel wordt ingezet op investering in isolatie, innovatie en onderzoek.
- Grootschalige stadswarmte is niet meer van deze tijd. ST3M kiest voor investeringen in kleinschalige initiatieven met een grote impact, op buurtniveau.
- De stad moet een duurzame bedrijfsvoering gaan voeren, van ov tot energiever spreiding van water- tot afvalbeheer
- Vervang alle straatverlichting naar Led, met lichtsensoren in alle gemeentelijke kantoren

- Samen met omliggende gemeenten staan we voor krimp van Schiphol, wij richten ons op max. 300.000 vluchten per jaar. Bovendien stoppen we met alle nachtvluchten en verminderen we korte vluchten.
- Om Amsterdammers te helpen met verduurzamen, moet er een zichzelf aanvullend klimaatfonds komen. Daarmee financieren we groene initiatieven van bewoners, organisaties, start-ups en andere bedrijven. Daarnaast kan de gemeente groene investeringen met belastingkortingen stimuleren, bijvoorbeeld via de onroerendezaakbelasting (OZB) of de leges. We verlagen btw op bedrijven die reparaties verrichten of op andere wijze bijdragen aan de circulaire economie.
- We doen alles wat we kunnen binnen de gemeentegrenzen om het plaatsen van zonnepanelen op daken aantrekkelijk te maken voor burgers en voor bedrijven. Samen met omliggende gemeenten werken we aan geluidsschermen voor snelwegen met daarop zonnepanelen.
- Oplossingen voor duurzaamheid nemen we samen met de bewoners. Dat vergt gezamenlijke flexibiliteit en inventiviteit van zowel gemeente, inwoners, als werkgroepen.

2.2 Lange termijn visie, géén symboolpolitiek

Wat is er aan de hand?

Het energiebeleid van de gemeente kenmerkt zich door tegenstrijdigheden. In de folders is men druk bezig met klimaatbeleid en een circulaire economie. In de werkelijkheid werkt men met verouderde technieken die door nieuwe inzichten zijn achterhaald en zelfs als klimaat- en milieuschadelijk zijn te kwalificeren. Bovendien blijven bewoners opgezadeld met hoge energierekeningen, want wijken worden van het gas gehaald zonder dat er duurzame en betaalbare alternatieven zijn en aan isolatie wordt weinig gedaan.

De gemeentelijke en rijksoverheid hebben zich laten beïnvloeden door de lobby van grote multinationals, en gunstige voorwaarden geschapen voor bedrijven die veel energie gebruiken, zoals datacenters. Het stroomnet zit daardoor vol en de energietransitie, waarbij een overgang wordt beoogd van fossiele brandstoffen naar groene elektriciteit, loopt vast.

Datacenters betalen nauwelijks belasting, dragen niets bij aan de werkgelegenheid, en profiteren van lage energietarieven. Rondom Amsterdam verbruiken de datacenters meer stroom dan alle inwoners bij elkaar. Als de groei van datacenters met 10% zou worden verlaagd, is dat genoeg voor 67MW besparing in 2030. Dat is meer dan de 50MW aan windturbines die de gemeente nog wil plaatsen.

Dezelfde soort problemen zien we bij hoogtemperatuur warmtenetten, een joint venture tussen onder meer Vattenfall en de gemeente. Bewoners zijn hierbij overgeleverd aan een monopolist, want kiezen voor een andere warmteleverancier kan niet. Deze ondemocratische opzet moet doorbroken worden waarbij bewoners zelf kunnen kiezen.

Dit warmtenet draagt niet bij aan een lagere uitstoot van CO₂. Door warmteverliezen in de leidingen en de kosten veroorzaakt door het rondpompen van heet water is dit systeem zeer inefficiënt. Voor deze warmte wordt afval, aardgas en biomassa verbrand. Dit levert veel meer CO₂ op dan een hoog rendement Cv-ketel. Daarnaast zijn er grote energieverliezen omdat het hele netwerk warm wordt gehouden, ook wanneer er weinig behoefte is aan warmte zoals in het voorjaar en de zomer.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen niet meer investeren in biomassa centrales, warmtenetten en windturbines in en rondom de stad. Maar maximaal inzetten op isolatie en innovatie zoals (hybride)warmtepompen, buurtoplossingen en kleine, decentrale warmtenetten op basis van water en bodemenergie in de bebouwde kom en warmte uit zon en lucht buiten de bebouwde kom.
- Er is een stedelijk energieplan nodig. Hierbij moeten ook de netwerkbeheerders en coöperaties worden betrokken. Dan komen vragen aan de orde of buurtbatterijen, elektrische deelauto's en zonnepanelen kunnen helpen bij het ontlasten van het stroomnet.
- Grootverbruikers moeten zo snel mogelijk een eerlijke energieprijs gaan betalen. Dan kan op de lange termijn de markt volgen met goede oplossingen.
- Wij willen een actief anti-vestigingsbeleid voor datacenters in en rondom de stad.
- Wij willen een actieplan afvalpreventie, waarbij retail en ondernemers zoveel mogelijk verantwoordelijk worden voor de verpakkingen van hun producten. Ingezameld plastic wordt veelal nog verbrand en komt zo in de atmosfeer terecht. Maar ook voor de producten zelf: die horen zoveel mogelijk retour te gaan naar de fabrikanten.
- Wij willen dat de gemeente inzet op afvalpreventie en producentenverantwoordelijkheid. Hiermee wordt de stroom afval beperkt en daarmee de uitstoot.
- Wij willen dat ingezameld plastic niet meer wordt verbrand maar wordt opgeslagen. Dit voorkomt dat dit plastic in verbrande vorm in te atmosfeer terecht komt.
- We pleiten in Den Haag voor een laag btw-tarief voor bedrijven die reparaties verrichten of op andere wijze bijdragen aan de circulaire economie.
- Duurzame, innovatieve ondernemers komen in aanmerking voor extra financieringen.

2.3 Schone lucht zonder biomassa-centrales

Wat is er aan de hand?

Om onze natuur te beschermen en de ergste gevolgen van klimaatverandering te voorkomen, is het cruciaal om ons in te zetten voor het herstellen en de uitbreiding van onze natuurlijke bossen. Toch worden onze gezamenlijke inspanningen voor het behoud van onze bossen systematisch ondermijnd door het huidige stadsbestuur.

Op dit moment nemen onze huidige politici en beleidsmakers cruciale beslissingen over hoe we de klimaat- en biodiversiteitscrisis te lijf gaan, hoe we energie opwekken en hoe we de natuur en biodiversiteit beschermen. Deze beslissingen zullen ons de komende decennia raken. Dit is hét moment voor de politiek om het roer om te gooien: het verbranden van hout voor brandstof is een ramp voor bossen en het klimaat en is niet wat bewoners willen als "hernieuwbare energie".

Onze bossen voorzien ons van frisse lucht en schoon water en helpen bij het reguleren van waterkringlopen. Bossen slaan koolstof op, bieden gemeenschappen buffers tegen de gevaarlijke gevolgen van klimaatverandering en zijn toevluchtsoorden voor een enorm aantal planten- en diersoorten. Bossen plunderen voor brandstof is een bedrieglijke oplossing die al deze gedeelde waarden in gevaar brengt.

Houtverbranding en verkeer zijn de belangrijkste veroorzakers van luchtverontreiniging die onze gezondheid en die van dier en natuur bedreigen.

Wat stellen wij voor?

- Amsterdam moet warmte en energie die worden opgewekt door het verbranden van hout uit bossen (biomassa) onmiddellijk uitsluiten van de doelstellingen voor de richtlijn hernieuwbare energie.
- Amsterdam moet bij Den Haag pleiten dat subsidies (SDE) en andere prikkels voor het verbranden van hout uit onze bossen per onmiddellijk worden stopgezet waarmee de vrijgekomen subsidies ingezet kunnen worden voor benodigde energiebesparing en investering in innovatie en échte klimaatneutrale (CO₂-emissiearme) hernieuwbare energiebronnen.

- De huidige vergeven contracten voor AEB en Vattenfall moeten opnieuw naast huidige uitstootnormen worden gelegd. Bovendien moet de werkelijke uitstoot (CO₂, stikstof, fijnstof en zware metalen) in de gemeentelijke energieboekhouding worden geregistreerd en gepubliceerd. De gemeente moet bevoegdheid voor het uitgeven van zulke vergunningen weer in handen nemen, en niet bij de provincie laten zoals nu.
- Huidige investeringen in warmtenetten die gevoed worden door houtige biomassa, zoals het geval bij de biomassacentrales van het AEB en Diemen worden per onmiddellijk stopgezet. In plaats hiervan zetten we in op duurzame lage temperatuurbronnen om woningen en andere gebouwen te verwarmen. Naast warmtepompen wordt geïnvesteerd in warmte- en koudeopslag, bodemwarmte, en warmte uit water (aquathermie) of zout (warmtebatterij), als het veilig kan en geen ecologische verstoring veroorzaakt.
- Groenbescherming, herstel en uitbreiding van bossen en parken zijn topprioriteiten met als doel de gezondheid, leefomgeving van mens, dier en natuur te beschermen
- De gemeente moet Amsterdammers beschermen tegen fijnstof van houtkachels en verkeer. Daarom zijn er nieuwe richtlijnen nodig en strengere normen nodig voor de installatie en uitstoot van houtkachels en de uitstoot van verkeer binnen de stad. De gemeente moet hierbij de fijnstofnormen handhaven.

2.4 Windenergie en zonne-energie

Wat is er aan de hand?

De stad Amsterdam is vooral een grootgebruiker van energie. Energieneutraal worden is een mooi streven, maar moet niet het uiteindelijke doel zijn, want de stad verbouwt immers ook niet haar eigen voedsel. Maar natuurlijk zijn ook binnen de gemeentegrenzen veel mogelijkheden om energie op te wekken. Zoals overal moet de vorm van de opwek passen bij de situatie; vanwege de vele daken, zijn de mogelijkheden voor zonne-energie in de stad erg groot.

Voor windenergie ligt dat anders. Voor windturbines in Amsterdam is er geen businesscase. Omdat ze vaak stil gezet moeten worden, omdat het minder waait, en vanwege de hoogtebeperking van Schiphol. Er is bovendien geen draagvlak voor de maatschappelijke consequenties ervan.

Wat stellen wij voor?

- ST3M wil geen windturbines in de huidige zoekgebieden, buiten de haven. Bij het bepalen van een nieuwe afstandsnorm gaan we uit van het voorzorgsprincipe: als er twijfel is over gezondheidsrisico's voor omwonenden of schade aan natuur en landschap, dan doen we het niet.
- Windturbines op zee worden steeds groter en zonder subsidie gebouwd. Wij bepleiten het oprichten van een landelijke windcoöperatie voor gemeenten en burgers. Deze coöperatie gaat windparken op zee realiseren die in publieke handen blijven.
- De gemeente doet er alles aan om daken van overheidsgebouwen en sociale woningbouw te benutten voor zonne-energie.
- De gemeente richt zich samen met burgerinitiatieven op het maximaliseren van zonne-energie opwek én lokale opslag op de overige gebouwen.

3.1 Woningnood aanpakken

Wat is er aan de hand?

Al sinds de afloop van de Tweede Wereldoorlog kampt Amsterdam met woningnood. De stad is er niet in geslaagd deze de afgelopen 75 jaar op te lossen. Onder ogen zal moeten worden gezien dat in de komende jaren niet iedereen die in de stad wil wonen er in zal slagen ook een woning te vinden. Wel werken wij eraan dat de stad voor alle inkomensgroepen bereikbaar is. Het mag niet gebeuren dat middengroepen en gezinnen de stad moeten verlaten omdat er voor hen geen woningen beschikbaar zijn.

Veel woningen worden onttrokken aan het woningbestand doordat deze dienen als Airbnb of als pied-à-terre voor mensen van buiten de stad. Als gevolg van de verkamering (het opsplitsen van een gezinswoning in verschillende kleine woningen) verdwijnen grotere woningen, geschikt voor gezinnen. Dit heeft tot gevolg dat gezinnen geen betaalbare woning in de stad kunnen krijgen en verhuizen naar elders in de regio. Omdat zij vaak wel werken in Amsterdam brengt dit extra belasting van het wegennet en ov met zich mee. Het verdwijnen van gezinnen veroorzaakt een eenzijdige bevolkingsopbouw en onvoldoende draagvlak voor specifieke voorzieningen zoals scholen.

Bovendien worden goedkope huurwoningen bewoond door huurders die daar als gevolg van inkomensstijging niet meer voor in aanmerking zouden komen. Ouderen blijven een grote woning bewonen omdat zij niet kunnen verhuizen naar een kleinere op de begane grond gelegen woning omdat dit meteen leidt tot een forse huurstijging.

In de afgelopen jaren is het huurrecht veranderd, waardoor de tijdelijke verhuur van woonruimte is toegestaan. Op deze wijze kunnen verhuurders de huren sneller verhogen dan voorheen. Wijzigingen in de huurprijzenwet versterken dit effect, omdat meer punten worden toegekend aan woningen en dus ook meer huur kan worden gevraagd. Zo is het lucratiever geworden voor beleggers en speculanten om bestaande woningen te vertimmeren tot kleine hokken en die voor een hoge prijs te verhuren. De woningen zijn hierdoor niet meer beschikbaar voor degenen die deze zelf zouden willen bewonen.

Al met al is het voor toetreders op de woningmarkt heel moeilijk om een koop- of huur woning te vinden als gevolg van hoge kooprijzen en huren. De stad is onbetaalbaar geworden, ook voor de middengroepen die niet in aanmerking komen voor sociale huurwoningen. Ook hierdoor verdwijnen inwoners die in de stad geboren zijn en er graag zouden blijven wonen uit de stad. Dit leidt tot eenzijdige bevolkingsopbouw die desastreus is voor de sociale samenhang in buurten in de stad.

De gemeente doet hier onvoldoende aan. Aanpassingen in de Huisvestingsverordening hebben niet het gewenste effect en het beleid om verkamering tegen te gaan wordt op ambtelijk niveau niet of onjuist uitgevoerd of zelfs gesaboteerd.

Ook de woningbouwcorporaties laten taken liggen. Vaak zijn zij gebrand op sloop van bestaande woningen zodat bewoners die al lang huurder zijn en een relatief lage huur betalen, kunnen worden opgezegd en nieuwbouw kan plaatsvinden waarvoor veel hogere huren kunnen worden gevraagd. De oude bewoners keren dan veelal niet in hun wijk terug.

Wat stellen wij voor?

- Het beleggen in woningen om deze te verhuren en niet zelf te bewonen wordt tegengegaan door een zelfbewoningsplicht in te voeren en een binding met de stad als voorwaarde te stellen.
- Verkamering en overbewoning van grotere woningen moet niet alleen via de Huisvestingsverordening worden gereguleerd maar ook via de bestemmingsplannen.
- Er moet worden toegezien op variëteit aan woningen per buurt zodat geen overtal aan eenpersoonswoningen (studio's) ontstaat.
- In nieuwbouwlocaties wordt een verdeling van 30-40-30 aangehouden voor sociaal, midden en dure huur/koop.
- Deze verdeling dient via de erfpachtbepalingen en afspraken met corporaties blijvend gemaakt te worden zodat goedkopere woningen niet na 10 jaar alsnog naar de duurdere sector verdwijnen.
- Vakantieverhuur: hiervoor wordt een contingentering ingevoerd waardoor geen onevenredig deel van de woningen voor toerisme wordt aangewend zoals in delen van het Centrum het geval is.

- Ook landelijk zullen maatregelen moeten worden genomen zoals het doortrekken van het puntenstelsel voor huurprijzen ten behoeve van de categorie middenhuur (boven € 752,33) Het moet mogelijk gemaakt worden om bij langlopende huurcontracten (meer dan 15 jaar) de huurprijs aan te passen als die ver is achtergebleven bij de huurprijs van vergelijkbare woningen in de buurt om zo voldoende opbrengst te genereren om de woning voldoende te blijven onderhouden. Ook moeten maatregelen worden getroffen om scheefwonen tegen te gaan en ouderen te verleiden hun grotere huurwoning te verruilen voor een kleinere woning zonder dat dit leidt tot een grote huurverhoging.

3.2 Bouwen: speculatie, renovatie en nieuwbouw

Wat is er aan de hand?

In buurten als Zuid, Oud-West en Watergraafsmeer heerst een overmatige 'bouwwoede': kleine beleggers voeren langdurige verbouwingen uit aan nieuw verworven oude panden. Hierbij worden aanbouwen, opbouwen en kelders gerealiseerd, en bestaande gezinswoningen opgeknipt in onzelfstandige kleine woningen. Dit gebeurt vaak zonder enig overleg met burens en ten koste van de leefomgeving waardoor de sociale cohesie wordt aangetast.

In andere buurten worden juist veel sociale woningprojecten gesloopt. Sloop mag nooit een uitgangspunt zijn en is vanwege de huidige renovatie-technieken uit de tijd. Sloop is niet duurzaam, verspilt energie en produceert afval. ST3M wil in plaats daarvan grootschalige duurzame renovatie.

Nieuwbouw-locaties zijn dé kans om het wonen te verduurzamen. Wij willen dat deze woningen meer energie gaan opleveren dan ze kosten, door innovatieve technieken en duurzame materialen en standaard een groene geveltuin. Daar horen ook inpandige fietsplaatsen en ondergrondse garages bij.

Wat stellen wij voor?

- Aan bouwplannen waarvoor moet worden afgeweken van het bestemmingsplan werkt de gemeente niet mee zonder dat inzicht bestaat in de reactie van de naaste burens(voorkant, zijkant en achterkant) op dat bouwplan.
- Wij willen stoppen met slopen en in plaats daarvan duurzaam verbouwen. Ieder bestemmingsplan wordt voorzien van een sloopvergunningstelsel waarmee onnodige sloop van behoudenswaardige panden (zoals in het verleden in de Van Eeghenstraat) wordt voorkomen. Dit sloopvergunningstelsel geldt sowieso voor alle panden met de architectuurorde 1 t/m 3 en basisorde.
- Wij willen bewoners echte inspraak geven bij renovatie en nieuwbouw projecten.
- Wij willen met innovatieve technieken nieuwbouwwijken meer energie laten produceren en minder CO2 uitstoot laten realiseren.

3.3 Sociale huurstelsel: bewoners centraal

Wat is er aan de hand?

Betaalbare sociale huurwoningen worden, vaak na jarenlange verwaarlozing, verkocht of gesloopt voor nieuwbouwcomplexen. Dit gaat ten koste van betaalbare huurwoningen, omdat de nieuwbouw voor de huurders altijd duurder is dan de bestaande bouw. Niet slopen dus, maar renoveren en isoleren.

De oorspronkelijke opdracht van woningcorporaties is het om te zorgen voor betaalbare woningen voor de inwoners van Amsterdam. Maar de woningcorporaties zijn hun oorspronkelijke doel helemaal kwijt geraakt. Ze bezitten grote delen van de bestaande wijken waarbij hun taak is verworden tot huuroptimalisatie-. We willen de woningcorporaties hun oorspronkelijke taak weer uitvoeren en stimuleren tot onderhoud, renovatie, en verduurzaming van hun bezit.

Het primaat van bewoners was bij woningbouwverenigingen gewaarborgd. De ledenvergadering was het hoogste orgaan. Deze vorm van participatie is verdwenen doordat corporaties stichtingen zijn geworden met daaronder allerlei BV's. Daardoor is de oorspronkelijke doelstelling verschaald: het idee dat deze organisaties er voor de bewoners zijn is verdwenen uit de cultuur. Financiële optimalisatie, huuropdrijving en slechte service zijn het resultaat.

Wij willen dat terug naar de oorsprong: wonen is een grondrecht dat in de sociale huursector zonder winstoogmerk georganiseerd moet worden, net als de zorg. ST3M wil daarom corporaties stimuleren weer een vereniging te worden en hun missie en statuten te moderniseren. Het uitgangspunt is dan het stoppen van de verkoop van sociale huurwoningen en het tegengaan van het overhevelen van sociale huurwoningen naar de vrije sector.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen nieuwe, duurzame en betrouwbare samenwerkingsafspraken met woningcorporaties maken. Deze vernieuwde corporaties worden met voorkeur behandeld als het gaat om het toewijzen van bouwlocaties.
- Wij willen sociale huurwoningen in alle maten behouden, dus niet slopen. Bij noodzakelijke renovatie hebben bewoners recht op een terugkeergarantie tegen gelijkwaardige huren.

- Er moeten nieuwe afspraken met de woningcorporaties komen over onderhoud, renovatie en verduurzaming
- Ter stimulering van de doorstroming van ouderen naar passende kleinere woningen wordt werk gemaakt van een verhuisregeling voor behoud van hun oude huur bij verhuizing naar een kleinere woning.
- We stimuleren de particuliere wooncoöperaties voor bepaalde doelgroepen zoals maatschappelijk essentiële beroepen in de zorg, onderwijs en politie.

3.4 Meer regie in ruimtelijke ordening

Wat is er aan de hand?

ST3M gelooft in de menselijke maat. Helaas staat dat op gespannen voet met de huidige 'compacte stad' filosofie. Verdere verdichting, te veel hoogbouw met windhinder en onpersoonlijk verblijfsklimaat tasten de leefbaarheid en de sociale cohesie aan.

Bij het maken van ruimtelijke plannen moet niet alleen het bouwen van zoveel mogelijk woningen centraal staan, maar het creëren van een leefbare buurt. Dit is nodig voor het leefklimaat en voor de noodzakelijke voorzieningen zoals groen en sport.

Wat stellen wij voor?

- Om visie en eenheid te brengen in de ruimtelijk orderingsopgaven van de stad wil ST3M een stadsbouwmeester die versnippering en gelegenheidsplanologie tegengaat.
- Handhaaf de bouwdichtheid van 50 woningen per hectare en laat nieuwbouw de bestaande bebouwing niet overstijgen maar respecteren. Dat geldt ook voor uitbouwen, opbouwen en het onderkelderen van bestaande woningen. Wij roepen deze een halt toe met echte aanpassing van gemeentelijke regelgeving.
- Duurzaamheid in de bouw en de bouwmaterialen vraagt al onze aandacht in alle afspraken met ontwikkelaars én woningcorporaties.
- Daarnaast wordt de energietransitie de grote opgave waar de stad de komende jaren voor komt te staan. In deze oude stad, met veel watergangen, houten palen, onstabiele grond kan de boel niet zomaar op de schop. Dat vergt een zeer zorgvuldige werkwijze waarbij alle kennis en expertise vanuit de bewoners van de stad bij nodig is.

• **3.5 Samenstelling woonbuurten**

Wat is er aan de hand?

Om een 'wooncarrière' te kunnen maken is diversiteit in het woningaanbod noodzakelijk: starterswoningen, eengezinswoningen, appartementen én ouderenwoningen. Die verhoudingen worden door investeerders volledig scheefgetrokken door studentenwoningen te bouwen in bestaande gezinswoningen (verkamering) en door sociale huurwoningen te verkopen aan de hoogste bidder.

Dit is ook niet goed voor buurten, want ST3M is voorstander van gemengde wijken, voor jongeren én ouderen, voor gezinnen én alleenstaanden, voor draagkrachtigen en minder gefortuneerden. Die mengeling zorgt voor het draagvlak van alle voorzieningen in een wijk zoals winkels en scholen.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen woningonttrekkingen beperken, zodat er in buurten een balans blijft tussen verschillende soorten woningen, voor gezinnen en kleinere huishoudens.
- Wij willen studentenwoningen realiseren in nieuwbouw en eengezinswoningen behouden voor de doelgroep.
- Wij willen afspraken met corporaties en ontwikkelaars om te zorgen voor gemengde wijken.

3.6 Naar een rationeel en eerlijk erfpachtsysteem

Wat is er aan de hand?

De afgelopen jaren is het erfpachtstelsel wel enigszins aangepast maar het is nog steeds niet transparant. En de kosten ervan zijn voor de bewoners nog steeds aanzienlijk. ST3M is er niet op tegen dat het erfpachtstelsel wordt gebruikt om de stad te laten meedelen in waardevermeerdering door de investeringen die door de gemeente zijn gedaan.

Maar nog steeds zijn nieuwe koopwoningen als gevolg van de erfpacht onevenredig duur. Deze woningen, zelfs appartementen boven elkaar, die allemaal op hetzelfde stukje grond gebouwd zijn, betalen huur voor de grond onder hun huis. En ze krijgen daar niets voor terug: de gemeente onderhoudt niet hun fundering en zorgt niet voor droge tuinen.

Een groot deel van de Amsterdamse woningen is hierdoor belast met extra kosten. De tarieven lopen enorm uiteen van een paar honderd euro tot duizenden euro's per jaar. Deze kosten komen bovenop de WOZ waarde, die ook gewoon geldt voor deze huizen. Het is niet uit te leggen dat de oudere woningen, en de huizen in vóór 1923 geannexeerde gebieden, op eigen grond staan en vrij van erfpacht zijn.

De erfpacht kan niet meegefinancierd worden bij de aanvraag van een hypotheek. Dat maakt de woningmarkt nóg ontoegankelijker voor startende en minder welvarende kopers.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen de Amsterdamse woningmarkt terug in balans brengen door een gefaseerde aanpassing van de erfpacht door een financieel transparant en evenwichtig stelsel van canonheffing of afkoop
- Onderzocht wordt of in plaats van jaarlijkse canonheffing of eenmalige afkoop een stelsel van heffing over de waardevermeerdering bij verkoop (plus value) mogelijk en wenselijk is.

3.7 Wonen op het water

Wat is er aan de hand?

Wonen op het water is een volwaardige woonvorm. Wonen op het water heeft dezelfde rechten en plichten op het land. ST3M geeft woonbootbewoners de bescherming die zij verdienen met een evenwichtig woonschepenbeleid voor de hele stad. Zichtlocaties moeten daarbij gekoesterd worden, woonboten kunnen op basis van vrijwilligheid herschikt worden en de openbare ruimte om de ligplaats blijft openbaar.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen een nieuw woonschepenbeleid voor de hele stad, met bescherming van woonboot.
- In het historische centrum is alleen plaats voor originele woonschepen(voormalige bedrijfsvaartuigen) en geldt een uitsterfbeleid voor woonarken.
- Behoud openbare oevers voor algemeen gebruik en recreatie.
- Bij herschikking worden oeverlocaties bij zijstraten zoveel mogelijk vrijgehouden zodat zichtlijnen behouden blijven of ontstaan.

4.1 Natuur: respecteer parken en natuurgebieden

Wat is er aan de hand?

Amsterdam is een wereldstad met allure. IJ, Amstel en grachten gaan over in het omringend waternetwerk van landelijk Noord, IJsselmeer, Vecht, Amstel en de veenriviertjes. De overgang tussen stad en platteland is niet verrommeld. We vinden er niet de lange rijen met blokkendozen die de randen van grote steden meestal kenmerken. In Amsterdam zijn rust, horizon en natuur altijd dichtbij. Via de scheggen ben je al gauw in Landelijk Noord, Gein- en Vechtstreek, Amstel, Holendrecht, de Ronde Hoep en veel meer prachtige gebieden. De groene scheggen zijn bekend als de 'groene vingers' die vanaf de omringende natuur de binnenstad de hand reiken. Een uniek geheel.

Een duurzame wereld begint met het beschermen van onze eigen parken, onze eigen bomen, en onze eigen groene omgeving, waaronder onze (binnen)tuinen. Dit helpt om toekomstige wateroverlast te verminderen. In de toekomst wordt de stad nóg dichter bevolkt. Duurzaam vlakbij recreëren wordt dan alleen nog maar belangrijker. Maar de gemeente Amsterdam ondermijnt voortdurend de uitgangspunten van NNN (Natuurnetwerk Nederland), Natura-2000 en Unesco Werelderfgoed.

Amsterdam heeft nog steeds een redelijke biodiversiteit. Voor een wereldstad is ook dat bijzonder. Gebieden rond de stadsgrenzen hebben belangrijke functies voor vogels, reptielen, insecten, vleermuizen en andere zoogdieren. De belangrijkste recreatiegebieden, sportgebieden, en natuurgebieden zitten vol ecologische functies.

Volgens ST3M moet de overheid weer de regie nemen in de openbare ruimte. Het nieuwe regeerakkoord geeft hiertoe voorstellen, die zijn nog niet concreet genoeg. Het is aan de gemeenteraad om aan de concrete uitvoering bij te dragen.

ST3M hecht grote waarde aan een eerlijke en correcte registratie van de werkelijkheid. Gebieden die bestaan uit kunstgras en plastic tegels zouden niet mogen meetellen als natuurgebied en voor het oppervlak van de Hoofdgroenstructuur.

Wat stellen wij voor?

- Parken zijn er in de eerste plaats voor de bewoners. Kleine buurtfestiviteiten zijn prima, commerciële festivals niet. Festivals kunnen op plekken als parkeerplaatsen of bedrijventerreinen worden gehouden. Er is dan een maximum aantal evenement dagen per park. Grote evenementen krijgen een duurzaamheidstoets .
- Een park mag vanwege een festival niet dagenlang geheel worden afgesloten voor andere bezoekers dan de betalende festivalganger.
- Er mag niet gebouwd worden in bestaand groen, we gebruiken de ruimte die nu al bebouwd is. Geen gebouwen, maar ook geen industriële objecten zoals windturbines. Uiteraard wordt er ook niet gebouwd in gebieden die vallen onder de NNN. Verplaatsen of verkleinen van dergelijke gebieden ten behoeve van plannen is niet meer aan de orde.
- We gaan het vergunningvrij aanbouwen in binnentuinen tegen door daar waar dit mogelijk en wenselijk is een dubbelbestemming in het bestemmingsplan op te nemen waardoor de tuin geen 'erf' meer is waarin vergunningvrij kan worden gebouwd.
- Grote waarde wordt gehecht aan het robuust houden en maken van de Hoofdgroenstructuur, qua oppervlak, qua natuur en ecologische waarden en qua biodiversiteit door duidelijke en ondubbelzinnige beschermingsmaatregelen. Niet door het primair inzetten op het ontwikkelen sport- en recreatievoorzieningen in de Hoofdgroenstructuur. De groene scheggen, met name op de overgang van stad naar land, dienen extra beschermd te worden door zeer terughoudend om te gaan met bebouwing, ontsluitingen, sport- en andere recreatieve voorzieningen.
- Door groene plekken met elkaar te verbinden versterken we de biodiversiteit. Volkstuinparken moeten behouden blijven, zowel voor mensen als voor de biodiversiteit.
- Sportterreinen moeten groener, milieuvriendelijker worden en anders uit de Hoofdgroenstructuur geweerd worden. De gemeente moet de eigen boekhouding met betrekking tot groengebied op orde krijgen: plastic tegels, kunstgras en wateroppervlakte zijn géén groengebied.
- Volkstuinparken, begraafplaatsen, schoolwerktuinen moeten beschermd worden in ruimtelijke zin en qua identiteit. Ze moeten niet op voorhand worden 'open gebroken'.

- Behoud landschapstypen en structuren zoals dijken, erf- en kavelpatronen, bomen en lanen, waterstructuren, oevers, bosjes, erf- en andere beplantingen, en dorpskernen. En bescherm cultuurhistorische elementen en objecten, zoals de stelling van Amsterdam, forten, sluisen, begraafplaatsen, kastelen, bebouwingslinten, lanen, en monumentale bomen.
- ST3M streeft naar ruimtelijke en ecologische netwerken en verbindingen die dienen voor natuurbehoud, biodiversiteit en rustgebieden, dus niet primair voor recreatieve ontsluitingen en voorzieningen.
- Bij plannen die de Hoofdgroenstructuur betreffen, wordt de gehele bevolking van een door de raad gedefinieerd gebied inclusief betrokken buurgemeenten transparant en met inzichtelijke kaartjes geïnformeerd. Amsterdammers houden van hun groengebied, water en natuur. Niet het recht van de sterkste moet gelden bij deze plannen, maar de belangen van ons allemaal.
- Wij streven naar een optimaal, dus niet maximaal, netwerk aan recreatieve wandelpaden, fietspaden, ruiterspaden, vaarroutes voor kleine voertuigen.

4.2 Kleinschalig groen bevorderen

Wat is er aan de hand?

Een 'groen' beleid begint met het zorgen voor voldoende groen in de leefomgeving van stedelingen. Maar door de groei van de stad moet groen te wijken voor stenen. Daarbij worden door gekapte of gesneuvelde oude bomen niet altijd herplant. Voor het borgen van de biodiversiteit en voldoende leefruimte voor dieren zijn onverhard oppervlak, bomen, struiken en ander hoogwaardig groen essentieel.

Wat stellen wij voor?

- We willen meer hoogwaardig groen op loopafstand van alle woningen. Recreatief en natuurvriendelijk, dus niet te aangeharkt.
- Wij willen een nieuwe richtlijn voor stadsgroen: de 3-30-300 regel voor stadsgroen invoeren. Vanuit elk huis minimaal 3 bomen in zicht, elke buurt krijgt 30 procent bladerdek of bodemgroen, en iedereen woont maximaal 300 meter van een park af. Dit zorgt voor schonere lucht, minder CO₂-uitstoot, natuurlijke wateropslag, aangename temperatuur, mensen gezonder en de stad mooier.
- Meer plantsoenen en grasvelden in de stad.
- Betrek bewoners bij het onderhoud van het buurtgroen. Gebruikers en omwonenden beslissen, respecteer hun gehechtheid aan de omgeving.
- Bevorder biodiversiteit in de stad, daarom dus meer bomen en fruitbomen in de parken.
- Bij herinrichting van straten en pleinen is groenoppervlakte en verbetering van de afwatering een essentiële component.

4.3 Recreatiegebieden: bewoners beslissen

Wat is er aan de hand?

Op dit moment laat de overheid het initiatief in de openbare ruimte aan de markt over. ST3M wil daarvan af: de overheid moet controleren of de plannen van bedrijven, festivalorganisaties en projectontwikkelaars passen in de openbare ruimte en het omringende landschap. En of dat wat zij willen, draagvlak heeft. Volksvertegenwoordigers en burgers moeten daartoe tijdig en transparant geïnformeerd en gehoord worden.

Wat stellen wij voor?

- Parken zijn er in de eerste plaats voor de bewoners. Kleine buurt festiviteiten zijn prima, commerciële festivals niet. Festivals kunnen op plekken als parkeerplaatsen of bedrijventerreinen worden gehouden. Er is dan een maximum aantal evenement dagen per park. Grote evenementen krijgen een duurzaamheidstoets.
- Aan de bestaande recreatiegebieden wordt niet gemorrelt voor woningbouw of energieopwekking. Die kunnen prima plaatsvinden in de bestaande bebouwde ruimte.

4.4 Maak ruimte voor sportvelden en vrijwilligers

Wat is er aan de hand?

Sport is méér dan vrijetijdsbesteding, het zorgt voor een goede gezondheid, helpt sociaal vaardig maken en verbindt mensen. Door de groei van de stad dreigen sportvoorzieningen en sportvelden prooi te worden voor woningbouw. Maar een slimme gemeente houdt bij de aanleg van woonwijken rekening met voldoende voorzieningen.

Wat stellen wij voor?

- Sport in de buurt betekent meer Johan Cruijffveldjes, jeu de boules baantjes, tennisbaantjes, basketbalveldjes, etc.
- In nieuwbouwwijken moeten vanaf het begin voldoende sportvoorzieningen voor de bewoners worden gerealiseerd. Sportvoorzieningen en sportvelden moeten beschermd worden en zelfs extra versterkt. Voor nieuwe bewoners en waar nodig aangepast voor andere sporten.
- Zorg voor intensiever gebruik van accommodaties, door sportverenigingen die elkaar niet in weg zitten te laten delen. Dat kan ook voor multifunctioneel gebruik voor kinderopvang en naschoolse opvang.
- Speeltuinen en plekken in de buurt moeten beschikbaar zijn voor verschillende leeftijden en toegankelijk na schooltijd. De locaties moeten zodanig zijn ingericht dat overlast voor de buurt wordt voorkomen.
- Jongeren moeten extra gestimuleerd worden, door een integrale aanpak mét scholen, buurtgroepen, verenigingen, gemeente en particuliere sportaanbieders tezamen. De stad coördineert en faciliteert. Daarmee komt ook duidelijkheid voor al die honderden vrijwilligers die zo belangrijk zijn.

4.5 Volkstuinparken beschermen

Wat is er aan de hand?

De volkstuinparken zijn essentieel voor de groenstructuur van Amsterdam. In de eerste plaats natuurlijk in ecologisch opzicht, door de biodiversiteit en verkoeling die ze bieden. Maar ze zijn net zo belangrijk in menselijk opzicht; de tuinparken brengen stedelingen in nauw contact met de natuur, zowel bewoners als bezoekers.

Wat stellen wij voor?

- We beschermen de volkstuinparken en haar bewoners tegen de oprukkende stad.
- Grotere openbaarheid van de volkstuinparken mag de veiligheid ervan niet aantasten.

4.6 Waterbeheer

Wat is er aan de hand?

De Amsterdamse polders, zoals bijvoorbeeld de Watergraafsmeer (5 meter diep), zijn erg gevoelig voor wateroverlast en dus klimaatverandering. En alle huizen langs de grachten staan op houten palen en kunnen waterwisselingen niet verdragen. Het grootste deel van Amsterdam is gebouwd op water, en daar de gemeente gaat niet goed om met deze ontwikkeling. Ook hier is langetermijnbeleid essentieel.

Door hele droge perioden én hele natte ontstaat een ernstige verstoring van de waterhuishouding van de stad; wij moeten anders leren leven met water. Meer wateropslag, meer controle van de waterstanden, minder regenwater naar riolen. Dat vergt andere keuzes voor waterbeheer en de bouwmogelijkheden.

Wat stellen wij voor?

- Er moet een waterwethouder komen voor alle keuze die water beïnvloeden, zoals onderkeldering in bouwplannen en andere waterbeheersing en wateradaptatie zaken voor de hele stad.
- Door de hele stad ligplaatsen voor kleine pleziervaart mogelijk maken.
- Behoud jachthavens en zorg voor voldoende locaties voor kleine vaartuigen.
- Wij willen zoveel mogelijk water dat niet bevaarbaar is, bevaarbaar maken dan wel de functie van recreatiewater of natuurzone geven.

5.1 Onderwijs: kleinschalig en menselijk

Wat is er aan de hand?

ST3M wil investeren in goed onderwijs, voor persoonlijke groei en ontplooiing voor álle kinderen. Wij geloven daarbij in de menselijke maat. Kinderen zijn uniek en zijn onze beste investering in de toekomst en hebben daarom recht op onze aandacht. De menselijke maat verdient onze prioriteit bij het doen van investeringen. Kleinschaligheid is overal goed voor: leerprestaties, veiligheid, en plezierig naar school gaan, voor leraar en leerling.

De segregatie in het stedelijk onderwijs vinden we een onwenselijke ontwikkeling, zowel de etnische als economische segregatie. Kinderen zouden op school in een leergemeenschap moeten kunnen functioneren die een afspiegeling is van een brede inclusieve en diverse samenleving, naar afkomst, cultuur en niveau. De overheid moet scholen belonen/stimuleren om kinderen met een lagere sociaaleconomische afkomst kansen te bieden hun startpositie te verbeteren.

Het lerarentekort is daarnaast een grote bedreiging voor goed onderwijs in onze stad. Het belangrijk dat leraren graag in de stad willen werken en daar ook kunnen wonen. Wij willen daarom voorrang voor leraren die in de stad werken bij huisvesting in de stad. Als huisvesting in de stad niet tot de mogelijkheden behoort dan is er een volledige vergoeding van reiskosten en eventueel ook parkeervoorziening.

Onze schoolgebouwen zijn deels verouderd, met betegelde speelplaatsen en noodlokalen, terwijl een groen en bebost schoolplein voor een kind veel uitdagender is. In veel schoolgebouwen, vooral in het primair onderwijs, is ventilatie nog steeds een probleem. Ook in verband met coronabesmettingen is goede ventilatie van groot belang.

Vrije schoolkeuze in het basis en het middelbaar onderwijs staat voor ons voorop. De loting/matching voor de scholen voor het middelbaar onderwijs staat op gespannen voet met de vrije keuze in het onderwijs.

Wat stellen wij voor?

- De gemeente moet niet streven naar fusies van scholen en schaalvergroting, maar juist naar schaalverkleining.
- Voorrang bij huisvesting voor docenten die in Amsterdam werken. En volledige vergoeding van reiskosten/parkeerkosten voor docenten die buiten Amsterdam wonen maar in het Amsterdamse onderwijs werken.
- Ook bij schoolkeuze kiest ST3M voor de menselijke maat: meer samenwerkingsverbanden tussen scholen, die de overgang van de basisschool naar de middelbare school verzachten. Kinderen wat meer tijd gunnen alvorens een keuze te maken voor een vervolgniveau, als dat nodig is. En een mengeling van scholengemeenschappen, categorale scholen, en eventueel nieuwe leerconcepten, naar de behoefte van elk kind.
- Om segregatie tegen te gaan moeten de tijdelijke APCG-gelden (Armoedeprobleem Cumulatie Gebieden) worden omgezet naar structurele bijdragen.
- Scholen met brede brugklassen en uitstel van keuze verdienen extra ondersteuning. Voor kinderen met een minder kansrijke sociaaleconomische achtergrond moet de toegang tot flankerend onderwijs (bijlessen, examentrainingen, huiswerkbegeleiding) laagdrempelig worden gemaakt. De gemeente stimuleert deelname aan de Stadspas onder instellingen die huiswerkbegeleiding geven.
- Schoolgebouwen moeten flexibel worden ingezet zodat er als een groot aanbod is van kinderen gemakkelijk en snel lokalen aan een school kunnen worden toegevoegd en in tijden van minder kinderen tijdelijk een andere functie kunnen krijgen. Hiermee wordt voorkomen, dat bij vergrijzing schoolgebouwen definitief worden afgestoten en er een lokaaltekort ontstaat bij weer groeiend leerlingenaantal. Wij voorzien schoolgebouwen van ruimtes voor naschoolse activiteiten, kinderopvang, sportvoorzieningen of kunstzinnige vormen. Maar ook stilte ruimtes voor kinderen die passend onderwijs krijgen. Op die manier creëren we duurzame en gezonde scholen en kunnen we flexibel omgaan met schoolgebouwen, omdat ruimte in de school voor meerdere doeleinden gebruikt kan worden.

- ST3M investeert in groene schoolpleinen, liefst met een moestuin en buitenlokalen. Wij verbeteren de ventilatie van schoolgebouwen, vooral voor primair onderwijs.
- De gemeente dient nauwlettend toezicht te houden op de financiën van de stichtingen waarin het openbaar onderwijs is ondergebracht. Daarbij zal vooral gelet dat zoveel mogelijk geld aan onderwijs wordt besteed en er zo min mogelijk wordt besteed aan organisatiekosten.
- Lotingssysteem voor voortgezet onderwijs aanpassen zodat minder leerlingen terecht komen op een school die niet tot hun top-4 scholen van voorkeur behoort.

5.2 Kunst en cultuur horen bij Amsterdam

Wat is er aan de hand?

Kunst & cultuur zijn onlosmakelijk verbonden met Amsterdam, zowel nationaal als internationaal, historisch en tot op de dag van vandaag. De cultuursector is een levensader van de stad en voor de inwoners, zowel de schone kunsten, de avant-garde, de commerciële cultuursector, als de amateurkunst.

De afgelopen jaren is bezuinigd op de kunsten. Deze bezuinigingen stammen uit de tijd na de kredietcrisis van 2008, toen het overheidsbudget kromp. We zien anno 2022 een welvarende stad die groeit. Daarom is het tijd om opnieuw te investeren in de cultuursector. Een overheid die ruimhartig en verstandig investeert in kunst & cultuur, krijgt deze inspanning dubbel terugbetaald door middel van internationaal aanzien, en trotse en gelukkige bewoners, zowel de uitvoerders als de consumenten.

In de stad van nu zijn festivals een belangrijk onderdeel van het cultuuraanbod en bovendien een belangrijke bron van vreugde, vooral voor de jongere generatie. Aangezien deze zich afspelen in de leefomgeving van de inwoners, moeten we wel verstandig omgaan met de spanning tussen bewonersbelangen en festivalbelangen.

De kunstenaars en artiesten zelf zijn, net als veel krachten in de dienstenindustrie, onderhevig aan de economische trend van flexibele arbeidscontracten. Zij zouden beter beschermd moeten worden tegen werkloosheid en slechte arbeidsomstandigheden.

Amateurkunst en cultuur zijn van groot belang voor de bewoners, zowel individueel als in verenigingsverband. Zij zorgen er voor dat mensen elkaar ontmoeten en samen genoeg beleven aan de beoefening van kunst en cultuur. De gemeente stimuleert nieuwe en bestaande amateur-initiatieven.

Ons stadsbestuur beweert al lange tijd dat culturele aanbod evenredig verspreid moet worden over de stad. In de praktijk is van dit voornemen nog niet veel te merken.

Wat stellen wij voor?

- Het is tijd om de bezuinigingen op kunst en cultuur terug te draaien, aangezien deze uit een vorig tijdperk stammen.
- Om het cultureel welzijn van haar inwoners te vergroten dient de overheid zich te concentreren op het ondersteunen van nieuwe projecten en initiatieven, van internationaal gerenommeerde instellingen, en van amateurkunst, vooral die van de jeugd.
- ST3M wil daadwerkelijke spreiding van het culturele leven over stad. Subsidies moeten zo toegekend worden dat organisaties en culturele instellingen gestimuleerd worden om zich, zowel met hun aanbod als met hun organisatie, te spreiden over de stadsdelen – dus ook in Nieuw-West, Noord, en Zuidoost. Dit is voor de culturele organisaties ook een manier om contact te houden met de bredere stad, in plaats van alleen met het leven in de grachtengordel.
- ST3M vraagt van subsidie ontvangende instellingen dat ze kunstenaars op een eerlijke en maatschappelijk verantwoorde manier in dienst nemen.
- Wij geven ruim baan aan kleinschalige festivals in de openbare ruimte, parken en groengebieden van Amsterdam. Grootschalige festivals zorgen echter voor schade aan de natuur en leefomgeving van onze inwoners, die daar zelf meestal weinig mee opschieten. Ze horen daarom thuis op daarvoor aangewezen, permanent verharde gebieden.

6.1 Kleinschaligheid terug in de zorg

Wat is er aan de hand?

Een van de grootste gevaren voor zorg is het steeds verder oprukkende bureaucratiesing. Als de toegang tot de zorg niet functioneert, bestaat de neiging er maar weer een nieuwe samenwerkingslaag tussen te schuiven. Een voorbeeld hiervan is het instellen van buurtteams om voor mensen met een zorg- of hulpvraag de drempel lager om aan te kloppen bij de overheid.

Het was goed dat de gemeente de afgelopen periode veel extra geld in de jeugdhulp investeerde, waar het Rijk te weinig geld beschikbaar stelde maar dat kan zij niet onbeperkt blijven doen. Desondanks liepen de wachtlijsten op door bureaucratiesing en de lage salariering van 'dure' specialisten als psychologen.

Wat stellen wij voor?

- ST3M wil concurrentie op prijs tussen zorgaanbieders tegengaan en inzetten op echte samenwerking tussen alle partijen, in plaats van afschuiven.
- De administratieve lasten voor zorgverleners moeten ingrijpend worden beperkt. Zelfbeheer en eigenaarschap in de zorg wordt de komende jaren verder uitgebreid.
- De inzet van ervaringsdeskundigheid wordt regel in plaats van uitzondering. Ervarende deskundigen krijgen een professionele stem en rol in het vormgeven en evalueren van de dienstverlening en zorg en zij worden hiervoor betaald.
- Wij pleiten voor een langetermijnvisie op gezondheid: gezondheidszorg begint bij preventie. Het stoppen met roken, bevorderen van gezonde leefstijl en gewichtsreductie zijn van belang om de bevolking weerbaarder te maken tegen ziektes.
- De voorziening 'hulp bij huishouden' wordt waar mogelijk gekoppeld aan ander zorgaanbod, zoals ambulante begeleiding en ondersteuning in het huishouden.

- Kennis van en begrip voor psychische, psychiatrische en psychosociale problematiek wordt versterkt om stigmatisering tegen te gaan en om mensen sneller de juiste hulp te kunnen bieden. Buurtteams worden goed geïnstrueerd hoe ze psychische problematiek tijdig kunnen signaleren en mensen op de juiste manier doorverwijzen.
- Cliënten worden vooraf betrokken bij het opstellen van kwaliteitscriteria in het zorg en welzijnsaanbod. Er worden meer kwalitatieve methoden ingezet voor monitoring, en om 'systeemfouten' op te sporen. Actieve bewoners worden betrokken bij het volgen van de voortgang en de kwaliteit van de buurtteams.
- Er is blijvend aandacht nodig voor de positie van mantelzorgers; ondersteuning wordt geboden en uitgebreid waar nodig. Daarbij is er specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers omdat de beschikbare ondersteuning hen niet altijd bereikt. Samen met, onder meer, scholen worden zij beter in beeld gebracht en ondersteund.

6.2 Betere samenwerking voor de jeugdzorg

Wat is er aan de hand?

Zoals bij zoveel essentiële overheidstaken, heeft de jeugdzorg te maken met de gevolgen van enorme overheidsbezuinigingen. Vanaf 2015 moeten gemeenten zelf hun jeugdzorg uitvoeren, waarbij 30% van het budget werd geschrapt. In onze stad, met veel kwetsbare gezinnen, zijn de gevolgen enorm.

Met name de complexe, duurdere zorg is heel lastig te regelen, zoals psychische of gedragsproblemen. Voor zorgaanbieders is lichtere zorg veel aantrekkelijker dan afrekenen op resultaat. Soms krijgen kinderen te lichte hulp om kosten te besparen. Door de coronacrisis is de problematiek nog zichtbaarder geworden.

Wat stellen wij voor?

- Geef een gezin goede en gespecialiseerde en zorg, denk vanuit de vraag en niet vanuit het goedkope aanbod. Investeren in kinderen loont: ze raken als volwassenen minder in de problemen, ervaren minder werkloosheid, maatschappelijk disfunctioneren en minder criminaliteit.
- Onderwijs en de jeugdzorg moeten nu echt gaan samenwerken.
- Verbeter de ouder- en kindteams die de gemeente heeft opgericht om zorgplaatsen toe te wijzen, deze functioneren nu te moeizaam en hebben te weinig gezag. Er komt een speciale focus op het ondersteunen van pleegouders.
- Het aanbod van jeugdhulp moet beter aansluiten bij de leefwereld en interesses van jongeren zelf.
- Het zorgaanbod wordt beter in kaart gebracht zodat het makkelijker wordt voor ouders/verzorgers om de juiste zorg te vinden. Er komt meer onafhankelijke cliëntondersteuning in de jeugdhulp. Cliëntondersteuners begeleiden jongeren en hun ouders bij het vinden van hun weg in het hulpaanbod.
- Prioriteit voor het toegankelijk houden en maken van de zwaarste vormen van jeugdhulp, waar de noden van kinderen en jongeren het hoogst zijn.

6.3 Coronabestrijding: langetermijnbeleid

Wat is er aan de hand?

Ook bij de aanpak van de coronacrisis zien we dat de overheid worstelt met langetermijnoplossingen. We hollen van crisis naar crisis, zonder er iets van te leren.

Corona is een wereldwijd probleem, en ligt niet binnen de macht van de gemeente Amsterdam. Maar de stad kan zijn eigen kleine bijdrage leveren door het goede voorbeeld te geven.

Wat stellen wij voor?

- Wij willen een aanpak die erkent dat corona een langetermijnprobleem is, en niet suggereert dat het even snel opgelost kan worden. Een chronische verhoging van de zorgcapaciteit is nodig.
- Investeer in een geïntegreerd pakket maatregelen ter bevordering van een gezonde levensstijl: bestrijdt obesitas en ongezonde voeding, en stimuleer buitenactiviteiten en sport. Deze maatregelen komen niet alleen de coronabestrijding ten goede, maar ook de algemene volksgezondheid.
- Een groot deel van de scholen voldoet al jaren niet aan de ventilatienormen uit het Bouwbesluit. Omdat corona zich door de lucht verspreid helpt adequate ventilatie in klaslokalen om uitbraken op scholen te voorkomen.
- Met name zzp'ers zijn zwaar getroffen door de crisis. De stad is verantwoordelijk voor de subsidieregelingen van deze ondernemers. Red deze ondernemers, die zo belangrijk zijn voor de stad, met snelle en effectieve ondersteuning.

7.1 Nieuw verkeers- en vervoerplan

Wat is er aan de hand?

De Noord-Zuidlijn betekende een grote sprong vooruit in kwaliteit en capaciteit. Helaas zijn er ook tramlijnen geschrapt en worden er haltes opgeheven. Daardoor zijn de loop- en wachttijden langer geworden. Dat betekent vaak een langere reistijd. Voor wie minder goed ter been is, kan dat een reden zijn om niet langer van het openbaar vervoer gebruik te maken.

Ook mensen die geen auto rijden, of niet kunnen fietsen, hebben recht op mobiliteit. Dat betekent in de eerste plaats een dicht tram- en busnetwerk, zoals dat voor de voltooiing van Noord-Zuidlijn bestond.

Binnen de ring worden openbaar vervoer en fietsverkeer de norm. De overheid moet deze overgang bevorderen door slimme oplossingen en beloningssystemen, niet door botte verordeningen.

Vanaf Schiphol zijn er goede treinverbindingen met de stad. Het vervangen van treinverbindingen door een metrolijn is, in relatie tot de enorme kosten, weinig verbetering voor passagiers. Het idee achter de nieuwe lijn is doorgaande groei van het aantal vluchten op Schiphol, terwijl wij dat juist niet meer willen.

Als we echt minder vaak gaan vliegen, en minder vaak op kantoor werken, dan is de huidige capaciteit van de Schipholtunnel, en de treinen erheen, voldoende, ook als je er nog wat extra internationale treinen aan toevoegt. Zo'n grote investering in de metro hoeft dan niet en zou juist een argument worden om ook het aantal vluchten van Schiphol te verhogen.

Wat stellen wij voor?

- ST3M wil dat bij ieder verzorgingshuis een openbaar vervoerhalte vlakbij is.
- Wij willen heronderhandelen over de toegezegde rijksbijdrage voor de metro. Wij willen het geld van de metrolijn naar Schiphol besteden aan een laagdrempelig en voor iedereen betaalbaar elektrisch autodeel systeem, of aan uitbreiding van het metronetwerk in andere richtingen.
- Wij gaan voor een gespreid multimodaal vervoerssysteem, dus niet alleen multimodaal knooppunt Schiphol.

- Parkeerbalans per buurt monitoren en blauwe zone (goedkoper tarief) handhaven bij sportvelden
- Meer vrij liggende fietspaden. meer inpandige fietsenstallingen op straat, bij winkelcentra, onderwijs- en sportvoorzieningen.
- Voer 30-kilometerzone in woonwijken in en zorg er voor dat verkeer dat van de ringweg komt snel een parkeerplaats heeft gevonden.
- Bij nieuwbouw auto's ondergronds parkeren en voor ieder ondergrondse parkeerplaats een parkeerplaats op straat opheffen.
- Wij willen dat samen met onafhankelijke bureaus aanvullende maatregelen worden genomen om de veiligheid van metropassagiers te garanderen.

7.2 Luchtvaart en Schiphol

Wat is er aan de hand?

De groei van de luchtvaart heeft ons vrijheid, voorspoed, en culturele uitwisseling gebracht. Helaas drukt de huidige vorm van luchtvaart enorm op de CO2-uitstoot. Daar moet dus iets veranderen.

Het groeibeleid op Schiphol heeft een onacceptabele invloed op gezondheid, leefbaarheid, woningbouw, veiligheid, milieu en klimaat. Op elk van deze aspecten ontbreken de normen en handhaving die burgers voldoende bescherming bieden. De overheid behandelt in dit opzicht de luchtvaart niet als een normale sector en geeft onvoldoende invulling aan de adviezen om dit wel te doen.

Schiphol en treinstation Amsterdam Zuid moeten een belangrijke functie krijgen in de transitie van goedkope korte afstandsvluchten naar een Europees treinnetwerk. Naar het zuiden is Amsterdam goed bereikbaar per snelle trein en naar het zuidoosten al spoedig beter dan nu. Richting Keulen worden steeds grotere stukken geschikt voor 200 km per uur.

Naar het oosten en noordoosten zit het anders. Het Rijk heeft nu aangekondigd de Lelylijn, en verder naar Noord-Duitsland, te gaan onderzoeken. Maar gezien de belangen van Schiphol en de stilte over korte vluchten, is de kans groot dat het erg traag gaat.

De kansen voor een snelle lijn van Groningen naar Bremen liggen er wel degelijk. Niemand heeft ook die vervoersvraag nog berekend met de waarschijnlijkheid (of het doel) dat we rond 2030 niet meer vliegen naar Bremen en Hamburg, zoals KLM nu meermaals daags doet. Als je dat wel zo berekent, zou een snelle lijn waarschijnlijk ineens rendabel worden.

Schiphol profiteert van de inactie en niemand lijkt vooralsnog verder het voortouw te willen of durven nemen. Amsterdam heeft herhaaldelijk aangetoond onder huidige bestuur zwakke knieën te hebben als het gaat om belangen die tegen die van Schiphol en KLM indruisen.

Amsterdam heeft een enorm belang in duurzame bereikbaarheid naar Hamburg, en daarmee Scandinavië en Berlijn. Zelfs Scandinavië/Hamburg - Brussel /Parijs/Londen kunnen het snelst via Groningen en Amsterdam, en niet via Keulen zoals nu, als hier echt een snelle lijn komt.

Wat stellen wij voor?

- De fossiele luchtvaart op Schiphol mag niet verder groeien, en moet daarentegen inkrimpen.
- Doorberekenen van milieubelasting aan vliegmaatschappijen en einde van belastingvoordelen voor bedrijven op Schiphol
- Stoppen met nachtvluchten op Schiphol.
- Stoppen met het beleid om actief overstappers aan te trekken op Schiphol. Bij een op de thuishmarkt gerichte functie kan het aantal vluchten (500 duizend vluchten per jaar) bijna gehalveerd worden: naar 250 duizend in het optimale model en naar 330 duizend in het maximale model. In dit optimale model kan nog steeds iedereen die in Nederland moet zijn hierheen komen en kunnen ook Nederlanders de wereld blijven bereizen.
- Maak van Amsterdam knooppunt in het toekomstige treinnetwerk dat korte afstandsvluchten gaat vervangen. Haal ook in het snelle-treinnetwerk het maximale uit Amsterdams geografische positie en durf duurzame keuzes te maken.
- Onderzoek op eerlijke wijze de mogelijkheden van een snelle lijn naar het noordoosten, via Groningen. Ga in dat onderzoek uit van krimp van korte afstandsvluchten.

7.3 Automobilitéit slimmer doen

Wat is er aan de hand?

De komende jaren zal elektrisch autorijden verder toenemen, ondanks de problemen op het elektriciteitsnetwerk. Dit is goed voor terugdringen van uitstoot, voor de leefbaarheid en de luchtkwaliteit in de stad.

Een goed systeem met elektrische deelauto's is in feite een vorm van openbaar vervoer. Elke deelauto biedt meerdere bewoners de mogelijkheid om auto te rijden tegen beperkte kosten. De gemeente kan samenwerking tussen partijen faciliteren en waar nodig bijspringen.

Wat stellen wij voor?

- De gemeente moet investeren in extra laadpalen en in de onderliggende infrastructuur
- De gemeente moet de opzet van een goed systeem met elektrische deelauto's faciliteren.

8.1 Bedrijven en werkgelegenheid: mkb centraal

Wat is er aan de hand?

Een levendig en veelzijdig bedrijfsleven is van vitaal belang voor wijken, met gevarieerd winkelaanbod dat goed is voor werkgelegenheid van bewoners. Maar ook andere bedrijven zijn van belang voor de werkgelegenheid en bedrijvigheid op straat.

Hetzelfde geldt voor het voorzieningsniveau, met name voor ouderen. Voor hen is de huisarts, apotheek, supermarkt, buurtslager, pinautomaat en postservicepunt van levensbelang. Om deze te behouden moet het stadsdeel afspraken maken met corporaties en in bestemmingsplannen dergelijke voorzieningen beschermen. Daarvoor is het mengen van woonmilieus noodzakelijk, gecombineerd met voldoende voorzieningen voor alle leeftijden.

Regelgeving richt zich nu te vaak op de kleine ondernemingen. De milieubelasting die het mkb met zich meebrengt (zoals terrasverwarming) zijn inderdaad zichtbaarder dan de milieubelasting van industrie ver weg op het bedrijventerrein. Maar we moeten waken voor symboolpolitiek. ST3M wil juist de onzichtbare grote vervuilers aanpakken.

Kleinere productiebedrijven moeten op bedrijfsterreinen in de stad hun plek kunnen vinden.

Wat stellen wij voor?

- Stimuleer en behoud actief bedrijvigheid in de buurt.
- Breidt Ov-verbindingen uit om stromen in- en uitgaande auto's te beperken.
- Kantoorwijken als het Arenagebied, de Zuidas en het NDSM-gebied moeten onderdeel zijn van stad, en geen dode plekken waar het 's avonds donker en onveilig is. Wonen en werken horen samen, ook in kantoorlocaties.
- Ook kantoren moeten verduurzamen. Bedrijven moeten zuinig zijn op energiegebruik voor licht, verwarming en roltrappen.
- Expats zijn onderdeel van deze stad maar mogen geen onevenredige impact hebben op woongebieden, scholen en specifieke voorzieningen. Grote bedrijven en multinationals die hier gevestigd willen zijn moeten een beduidende bijdrage leveren aan het bouwen van nieuwe woningen voor hun medewerkers, om hun belang voor de stad en regio waar te maken.

- Per stadsdeel willen we buurtbudgetten zonder ambtenaren overheadkosten, voor echte verbeteringen.
- Zorg dat regelgeving voor het mkb werkbaar blijft en vermijdt symbolische maatregelen.

8.2 Herregulering van de markt

Wat is er aan de hand?

De laatste veertig jaar heeft de overheid zijn rol laten varen, door middel van deregulering, belastingverlagingen, privatisering, en het sluiten van internationale handelsovereenkomsten die boven democratische besluitvorming staan. Tijdens deze omwenteling, die veel voorspoed heeft gebracht, zijn ook allemaal regels losgelaten die bij nader inzien nodig waren voor een leefbare maatschappij.

In 2022 worden we geconfronteerd met de schaduwkant van dit beleid: een ecologische crisis, groeiende economische ongelijkheid, verdwijnend vertrouwen in de overheid, en daaruit voortvloeiend polarisatie en extremisme. In Amsterdam, in Nederland, en in de rest van de wereld.

Daarom wil ST3M een nieuw kader waarin economische activiteit plaatsvindt. Dat kader bestaat uit regels, die uitdrukken wat wij wel en niet acceptabel vinden, en die voor iedereen gelden, ook voor grote bedrijven; regels voor woningbezit, milieuregels, belastingregels, regels voor het gebruik van de openbare ruimte, en regels over democratische integriteit. De gemeente moet deze instrumenten gebruiken om de economie weer ten dienst te stellen van mens en milieu.

Wat stellen wij voor?

- De gemeente stimuleert met haar vestigingsbeleid schone en moderne industrieën en biedt kansen aan technici in deze industrieën.
- De gemeente legt de woningmarkt regels op om speculatie tegen te gaan, en stuurt de markt in de juiste richting door van de woningcorporaties weer verenigingen te maken.
- De gemeente legt zichzelf regels op om lobby-activiteiten van het bedrijfsleven te beperken.
- De gemeente neemt de regie in de openbare ruimte, en zorgt dat niet de markt maar de belangen van bewoners hierin leidend zijn.

Colofon: geschreven door Fenna Swart, Bas van Vliet, Mathijs Petri, Harmen Bos, Salome Willemsen en Jan Erik Burger.

Met dank aan input uit de hele stad.

31 januari 2022